

IMAGINARI HISTÒRIC CATALÀ

Grec Hel·lenístic (IV aC)

La irrupció de Macedònia com a potència política al món grec, amb Alexandre Magne en la seva culminació, va suposar la davallada definitiva de la cultura jònica (democràtica i filosòfica) en benefici d'un retorn a formes de societat esclavistes, antidemocràtiques i bel·licistes tal com s'havien manifestat a Micenes, Egipte i Mesopotàmia. La justificació ideològica d'aquest enfonament cultural va ser proporcionada per Aristòtil i una filosofia basada en l'exaltació de la guerra "justa" de sotmetiment esclavista contra el "bàrbar", el menyspreu de la democràcia, la reducció de la multiplicitat de la sociabilitat a només la política -entesa en termes monàrquics- (praxis), el menyspreu de la sociabilitat dels filòsofs (que seguint el model platònic passava a especular en solitud) i de les classes productores (reduïdes llavors, com els estrangers, a la condició d'animalitat o esclavatge), etc.

A Ibèria, l'hel·lenisme va manifestar-se en forma d'invasions cartagineses i romanes. La resistència ibera a l'assimilació estrangera va cloure al 197 aC amb la mort d'Indíbil i Mandoni i la implantació de la província romana de la Hispània Citerior respectant els límits antropològics ibers fins als Pirineus (a les actuals Aragó, Catalunya, Múrcia i València). Tot i així, el territori iber situat al nord dels Pirineus (Narbona, Tolosa) va continuar independent fins al 118 aC, moment en que els romans van fundar la ciutat de Narbo Martius al costat de la ibera Nero i crear la província de la Narbonensis.

